

ИНСТИТУТ ПО ФИЛОСОФИЯ И СОЦИОЛОГИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Утвърдил:
Директор на ИФС
Проф. дсн Емилия Ченгелова

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „ФИЛОСОФИЯ НА ИСТОРИЯТА“

УЧЕБЕН ПЛАН

Утвърден с протокол № 8/12.10.2023 на заседание на Секцията

Образователно-квалификационна степен: доктор

Обучаващо звено: Секция „Социални теории, стратегии и прогнози“

Професионално направление: 2.3. Философия

Специалност: Философия на историята

Срок на обучение: 4 години

Форма на обучение: задочна

Анотация на програмата

Програмата предлага образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 2. „Хуманитарни науки“, професионално направление 2.3. „Философия“. Тя е акредитирана с решение на НАОА от 17.07.2019 г. (Протокол №12) за период от ПЕТ години с обща оценка 8,82.

Профил на програмата

„Философия на историята“ е основна и неделима част от философията от нейното зараждане до наши дни. Като относително обособена философска дисциплина тя се развива особено интензивно от XVIII в. и се преподава в по-голямата част от философските департаменти на университетите по света. Като се има предвид, че това е специалност, която се занимава с философските проблеми на социалното развитие, с философското осмисляне на настоящето, миналото и бъдещето на обществата и в глобален план, нейното значение в наши дни произтича от епохалните промени, настъпили в съвременния свят през последния половин век. Днешните общества са изправени пред решителни и съдбовни избори, от което произтича необходимостта от съвременно осмисляне и преосмисляне на историята – *миналото, настоящето и бъдещето*. Не по-малко важно е и изследването на пътищата, методите и средствата за теоретична интерпретация и разбиране на историческото и социалното.

Мисия на програмата

Историята днес все повече се превръща в залог на политически и социални спорове, нерядко заплашващи да прераснат в мащабни конфликти, които не подлежат на разбиране или регулиране поради привидната си ирационалност. Опитите тези спорове да бъдат решени като се настоява върху фактите или върху историческата истина като правило се оказват безполезни или дори контрапродуктивни, тъй като не отчитат природата на знанието за историята. То е продукт на констелация от дискурси, институции, изследователски техники, режими на публичност, педагогически и властови употреби, които правят практически немислимо редуцирането на историческите разкази до верифицируемо описание на „миналото, както всъщност е било“. Докторската програма по философия на историята към секция „Социални теории, стратегии и прогнози“ на ИФС–БАН има за цел да подготви специалисти, познаващи природата на историческото знание, способни да анализират мисленето за историята и историческите разкази, отчитайки тяхната мисловна, институционална и практическа сложност. Такива специалисти са нужни не само на българските и европейските научни институции. Те са болезнено необходими навсякъде, където историята се превръща в залог на интерпретации, създаващи риск от разгаряне на конфликти, в които вече няма място за интерпретация, в които като че може да говори единствено силата.

Професионални компетенции, придобивани след успешна защита на докторска дисертация

Целта на докторската програма по философия на историята е да подготви специалисти в областта на знанието за историята, способни да анализират критически режимите на неговото легитимиране, неговите социални и политически употреби, както и потенциалните ефекти на институционалната или публичната подкрепа за конкретни интерпретации на миналото.

Програмата осигурява гъвкава специализация, позволяваща на успешно завършилите образованието си докторанти да се реализират успешно както в областта на науката и образованието, така и във всички професии в рамките на държавни институции, публични органи или неправителствени организации, ангажирани с публични политики, предполагащи отчитането на значението или влиянието на историята, както и в държавни и публични институции, чиято работа изисква експертно оценяване на социалните рискове и ефекти на историческото знание и интерпретациите на миналото (група 231 – Преподаватели във висши училища; 233 Учители по общообразователна подготовка в средното образование (V-XII клас); 263 Специалисти по обществени науки и религиозни специалисти от Националния класификатор на професиите и длъжностите).

СТРУКТУРА НА ПРОГРАМАТА

Професионална квалификация: Философ

Равнище на квалификацията: ОНС „Доктор“

Специфични условия за прием: Приемът се основава върху резултатите от докторантския изпит по специалността и по чужд език

Ред на признаване на предходно обучение: Стандартен административен ред

Квалификационни изисквания и правила за квалификация: Осигуряването на подготовката на докторантите в БАН в рамките на Докторантското училище и изпълнението на образователната им и научна програма става въз основа на кредитна система. Докторантът се допуска до предзащита, ако е набрал минимум 200 кредита.

Брой кредити: 200 кредита

Кредитите се набират от следните дейности на докторанта:

1. **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ПРОГРАМА** (Задължителен минимум от 130

точки)

1.1. Успешно положен изпит по базов специализиран предмет – 40 точки

1.2. За зачетен допълнителен курс за осъществяване на обща базова подготовка в съответното научно направление или в интердисциплинарно направление, свързано с темата на дисертацията – 20 т. с минимум 2 курса x 20 т. = 40 т.;

1.3. Успешно положен изпит по езикова подготовка – 25 т.;

1.4. Успешно положен изпит по компютърни умения – 25 т.

Брой изпити: 5 изпита

Таблица 1: Образователна програма

№	Наименование	Форма на оценяване	Кредити	Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	Общо заетост
1	Базов специализиран предмет	Изпит	40	0	180	180
2	Допълнителен курс 1	Изпит	20	30	130	160
3	Допълнителен курс 2	Изпит	20	30	130	160
4	Езикова подготовка	Изпит	25	120	Не е означена	120
5	Компютърни умения	Изпит	25	30	Не е означена	30
Общо кредити:			130	Общо заетост:		650

2. АПРОБАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАУЧНАТА ПРОГРАМА (Задължителен минимум от 40 точки)

Докладване пред научни форуми на научни резултати по темата на дисертацията:

2.1. Доклад пред научен семинар на ПНЗ – 8 т.;

2.2. Доклад пред научно мероприятие в страната – 24 т.;

2.3. Доклад пред научно мероприятие в чужбина или пред международно научно мероприятие у нас – 32 т.

3. ПУБЛИКАЦИИ НА НАУЧНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМАТА НА ДИСЕРТАЦИЯТА (Задължителен минимум от 30 точки)

Точките, свързани с публикации на научни резултати по темата на дисертацията, трябва да бъдат съобразени с минималните изисквания по научни области от „Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН“, приет с Решение на ОС на БАН от 20.05.2019 г.

Таблица 2: Брой точки по показатели (Област 2. Хуманитарни науки)

Група от показатели	Показател	Брой точки
Г	4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	100
	5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ или за присъждане на научна степен „доктор на науките“	75
	6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	30/n
	7. Статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n
	8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	45/n
	9. Студии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n
	10. Публикувана глава от колективна монография	20/n
	11. Съставителство на речници	40/n

Изисквания за завършване: Разработване и защита на докторска дисертация

Възможности за продължаване на обучението: в постдокторантски програми на български и чуждестранни университети

Изготвила учебния план:

доц. д-р Ива Манова